

A Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény 2011. január 1-jei hatálybalépésével megvalósult az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (APEH), valamint a Vám- és Pénzügyőrség (VP) szervezeti összeolvadása. (Az „állami adóhatóság” megnevezés a továbbiakban kizárólag a Nemzeti Adó- és Vámhivatal [NAV] adóztatási szerveire, a „vámhatóság” megnevezés kizárólag a vámszerveire értendő.) A két elődszervezet ügyfél-nyilvántartási rendszerének teljes körű egységesítése 2012. január 1-jével megtörtént.

I. A NAV egységes ügyfélnyilvántartása

A 2012. január 1-jétől indult a NAV egységes ügyfélnyilvántartása, melynek elsődleges célja az ügyfelek adminisztrációs terheinek csökkentése, az adó- és a vám eljárásokkal kapcsolatos ügyintézés egyszerűsítése. A nyilvántartások összevonását többek között az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.), valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: NAV tv.) megfelelő módosítása tette lehetővé, amely 2012. január 1-jén lépett hatályba.

A nyilvántartások integrációja azon az elven nyugszik, hogy egy váamazonosító számhoz (VPID-szám) kizárólag egy adóazonosító szám (adóazonosító jel vagy adószám) tartozhat.

Ugyanez a kapcsolat visszafelé nem él. Ugyanis váamazonosító száma a magánszemélyeknek, az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő magánszemélyeknek (a továbbiakban: egyéni vállalkozók) és a gazdálkodó szervezeteknek lehet. Előfordulhat, hogy egy magánszemélynek egyszerre két VPID-száma van, egyrészt magánszemélyként, másrészt az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő magánszemélyként.

Az integrált nyilvántartás eredményeként a jövőben a vámhatóság felhasználhatja az adóhatósági nyilvántartásban szereplő adatokat, így az adatbejelentést elegendő kizárólag az adó- vagy a vámhatóság felé megtenni.

II. A váamazonosító számok kiadásával kapcsolatos változások

Az Art. új, 80/A. § (1) bekezdése a VPID-szám kiadásával kapcsolatos feladatokat az állami adó- és vámhatóság hatáskörébe utalja. Ugyanezen § (2) bekezdése az illetékesség külön jogszabályban történő rendezésére ad felhatalmazást. **A NAV Korm. rendelet módosításával az ügyfél kérelme alapján 2012. január 1-jét követően a vám- és pénzügyőri igazgatóságok mellett az adóigazgatóságok is adhatnak ki VPID-számot. További lényeges változás, hogy mind a magánszemélyek, mind az egyéb adóalanyok tekintetében váamazonosító szám kiadása ügyében a NAV bármelyik megyei (fővárosi) adóigazgatósága eljárhat.**

Az adózónak VPID-számát fel kell tüntetnie a vámhatóság hatáskörébe tartozó eljárással összefüggő minden iratán.

Az Art. 2012. január 1-jétől hatályos 24/G. §-a az állami adó- és vámhatóságot felhatalmazza VPID-szám kiadására, illetőleg arra, hogy a VPID-számot – az ügyfél kérelmére – a Közösség területén azonosításra alkalmas váamazonosító számok nyilvántartásába feltöltse. Az állami adó- és vámhatóság a váamazonosító számot kérelemre vagy hivatalból állapítja meg.

A váamazonosító szám kérelemre történő megállapítása

A VPID-szám kiadását az adószámhoz hasonlóan az állami adó- és vámhatóság megtagadja, ha a bejelentett adatok valótlanok vagy hiányosak.

Január 1-jétől az állami adóhatóság és a vámhatóság részére történő adatbejelentésre is alkalmas egységesített nyomtatványokon lehetőség van váamazonosító szám kérésére. Ezek az egységesített nyomtatványok felépítésükben és kitöltési metodikájukban megegyeznek a korábban is alkalmazott adóhatósági nyomtatványokkal, amelyek bővültek a fent felsorolt adatkörökkel. Az új nyomtatványok 2012. január 1-jétől letölthetőek a NAV honlapjáról (www.nav.gov.hu).

E nyomtatványok mellett továbbra is lehetőség van kizárólag váamazonosító szám kérésére közvetlenül a vámhatóságtól ún. **egyszerűsített adatlapok** útján. Az egységes ügyfélnyilvántartásnak köszönhetően ezen adatlapok az ügyfél azonosításához, és a váamazonosító számok kiadásához szükséges legfontosabb adatokat tartalmazzák. Amennyiben a vámhatóság

hatáskörébe tartozó eljárás lefolytatásához szükséges, és az állami adóhatóságnál előzetesen vámazonosító számot nem kért, azt az

- adóazonosító jellel rendelkező magánszemély a **12VBM** adatlap,
- adószámmal rendelkező magánszemély a **12VBM** adatlap,
- adószámmal rendelkező, az egyéni vállalkozók nyilvántartásában szereplő egyéni vállalkozó a **12VBT** adatlap,
- adószámmal rendelkező gazdálkodó szervezet a **12VBT** adatlap,
- a magyar állami adóhatóság által kiadott adóazonosítóval vagy adószámmal nem rendelkező külföldi magánszemély a **12VKM** adatlap,
- a magyar állami adóhatóság által kiadott adószámmal nem rendelkező külföldi gazdálkodó a **12VKT** adatlap

vámhatósághoz történő benyújtásával megteheti. Az adatlapot legkésőbb az eljárás megindítására szolgáló indítvánnyal egyidejűleg kell az eljáró vám- és pénzügyőri igazgatósághoz (ide értve a szolgálati helyet és határkirendeltséget is) benyújtani, kivéve azon eljárástípusok esetében, amikor az eljárás megindításának előfeltétele a VPID-szám megléte (elektronikus úton történik az eljárás kezdeményezése). Az egyszerűsített adatlapokkal a vámhatósághoz – kizárólag papír alapon, postán – történő benyújtással előzetesen, illetőleg a vámeljárást közvetlenül megelőzően, pl. a vámhatáron is kérhető VPID-szám. Az egyszerűsített adatlapok 2012. január 1-jétől pdf formátumban szintén letölthetők a NAV honlapjáról (www.nav.gov.hu).

Ha az ügyfelek előzetesen kérik a vámhatósági nyilvántartásba vételt, az adatlap adatainak hitelességét alátámasztó okmányokat személyesen történő eljárás esetén be kell mutatni, postán történő beküldés esetén másolatban csatolni kell.

A vámazonosító szám hivatalból történő megállapítása

Az Art. 2012. január 1-jétől hatályos 24/G. § (3) bekezdése alapján az állami adó- és vámhatóság hivatalból állapítja meg a VPID-számát annak az adózónak,

- a) aki bejelentési kötelezettségét elmulasztotta, vagy
- b) akinek az állami adó- és vámhatóság jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásához, végrehajtásához adó- és vámhatósági nyilvántartása szükséges.

Az ügyfél adatait a vámhatóság az eljárás során készült dokumentumok (jegyzőkönyv, hivatalos feljegyzés) alapján veszi nyilvántartásba.

Mind a kérelemre, mind a hivatalból elvégzett nyilvántartásba vételről, illetve az adatmódosításról az ügyfelet – a nyilvántartásba vett adatok közzétételével – az adó- és vámhatóság tájékoztatja.

III. Ügyféladatak internetes lekérdezése

Azon adóazonosító számmal (adóazonosító jellel és/vagy adószámmal) rendelkező ügyfelek, akik/amelyek 2011. december 31-éig az adóügyek elektronikus intézéséhez szükséges T180-as regisztrációs adatlapon bejelölték az állami adóhatóságnál nyilvántartott adataik lekérdezésének lehetőségét, 2012. január 1-jétől megtekinthetik az erre szolgáló internetes felületen (eBev) az egységes ügyfélnyilvántartásban található, vámhatóság által felhasznált adataikat.